

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	1609
Onderwerp:	Uitgangspunten klimaatadaptief en natuurinclusief inrichten
Datum:	16 mei 2023
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1609
Informant:	Rick Veenhof r.veenhof@dalfsen.nl (0529) 48 82 93

Voorstel:

De uitgangspuntennotitie klimaatadaptief en natuurinclusief inrichten van de omgeving vast te stellen.

Inleiding:

In de raadsvergadering van 29 november 2021 is de Motie Gemeentelijk Rioleringsplan Dalfsen 2022-2026 ingediend door de raad met het verzoek aan het college om in te zetten op het klimaatrobuust inrichten van de omgeving en een maximum oppervlakte bestrating per kavel. Dit bij woningbouwprojecten die onder de Omgevingswet mogelijk gaan worden. Op 16 augustus vorig jaar is de informerende raadsmemo Motie Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) Dalfsen aangeboden, daarin is een inventarisatie gedaan naar de mogelijkheden tot klimaatrobuust inrichten bij nieuwbouwprojecten. Daaruit kwam naar voren dat het omgevingsplan mogelijkheden biedt voor meer concrete klimaatadaptieve maatregelen.

Nu de landelijke maatlat voor een groene, klimaatadaptieve gebouwde omgeving en de handreiking decentrale regelgeving klimaatadaptief en natuur inclusief bouwen, inrichten en beheren definitief is, is er een vertaalslag gemaakt in de vorm van een uitgangspuntennotitie die nu voor ligt. Hierin gaat het uitsluitend over de realisatie bij nieuwbouw. Voor het maximum aantal vierkante meters verhard oppervlak is zowel een signaalfunctie opgesteld zodat nagedacht moet worden hoe de inrichting van een perceel klimaatrobuust gedaan kan worden. Alsmede wordt er ingezet op stimulering en voorlichting om de kansen te benutten tot een natuurinclusieve vormgeving.

Argumenten:

Infiltratiecapaciteit

Klimaatadaptief en natuur inclusief bouwen en inrichten dragen beide bij aan aantrekkelijke leef- en vestigingslocaties met meer ruimte voor groen en water in de bebouwde omgeving. Meer groen en een vitale bodem dragen bij aan de infiltratiecapaciteit van de omgeving, houden water beter vast en zorgen voor schaduw en verkoeling tijdens hete periodes. Zowel bij particulieren en bedrijven alsook in de openbare ruimte neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe. Neerslag die op verhard oppervlak valt, dringt niet of nauwelijks door in de bodem, maar stroomt direct af naar de riolering. Bij forse neerslag leidt dit tot afvoerpieken in de riolering. Het is belangrijk om hier actief op te sturen door hiervoor in eerste instantie beleid op te stellen. Het actuele beleid vanuit het GRP stelt bij nieuwbouw dat het hemelwater geborgen dient te worden op eigen perceel, dit betekent dat door middel van infiltratie-voorzieningen het hemelwater lokaal de grond in gaat.

Stedelijke groen

Daarnaast proberen we vanuit groen en klimaat de stelregel 3-30-300 voor het bouwen in en met stedelijk groen toe te passen. Het komt erop neer dat iedere bewoner vanuit zijn woning tenminste 3 bomen moet kunnen zien, dat 30% van de oppervlakte in elke wijk voorzien moet zijn van een bladerdak en dat iedereen binnen 300 meter vanaf zijn woning een park(je) of groene ruimte moet kunnen bereiken van tenminste voldoende omvang. Dit om de biodiversiteit te bevorderen en hittestress tegen te gaan.

Omgevingsplan

De vernieuwde handreiking laat met concrete voorbeelden zien wat de gemeente Dalfsen binnen decentrale regelgeving kan doen aan klimaatadaptief en natuur inclusief bouwen, inrichten en beheren. Een andere reden dat de handreiking is geactualiseerd is de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet. De handreiking is geen blauwdruk van regelgeving in het omgevingsplan, maar geeft alleen voorbeelden. Om voor de gemeente Dalfsen inzichtelijk te maken hoe om te gaan met een klimaatrobuuste inrichting van de omgeving met specifieke aspecten zoals het aantal m² verhard oppervlakte op perceel niveau is de voorliggende uitgangspuntennotitie opgesteld. Hierin zijn tevens aspecten opgenomen hoe om te gaan met droogte, hitte, naast andere zaken zoals biodiversiteit en natuurinclusiviteit, wateroverlast en gevolgbepierking van overstromingen.

Kanttekeningen en risico's

Dit jaar worden de financiële consequenties van de landelijke maatlat voor Rijk, decentrale overheden en de bouwsector in beeld gebracht in samenhang met de financiële verkenning van de Nationale aanpak 'klimaatadaptatie gebouwde omgeving'.

De maatlat betreft nu nog een voorstel met zowel richtlijnen, alsook decentrale en landelijke normen. Dit onderscheid geeft aan of er lokaal of regionaal nog een nadere invulling moet worden gegeven (bij een regionale norm of richtlijn is nog gebied specifieke invulling nodig, bij een landelijke norm niet). Tevens loopt er nog een verkenning naar de mogelijkheden om klimaatadaptief bouwen en inrichten juridisch te borgen en welke vorm daarvoor het meest passend is, waarbij de maatlat als instrument duiding geeft aan de ontwikkel- en bouwwijze. Vanuit het Rijk zal gezien de (omvang van de) bouwopgave, de urgentie van extremer weer door klimaatveranderingen en de wens om daarin geen kansen te missen, het gebruik van de maatlat zoveel mogelijk gestimuleerd worden vooruitlopend op de juridische borging.

Alternatieven:

Verschillende alternatieven zijn mogelijk, hieronder valt het huidige beleid uitvoeren en niet te kijken naar de mogelijkheden hoe versteende percelen klimaatadaptiever kunnen worden ingericht. Een andere optie zou kunnen zijn om een eigen invulling te geven aan de vraag zoals al gedaan is in de informerende raadsmemo van 16 augustus 2022.

Duurzaamheid:

Als op verschillende terreinen ingezet wordt; klimaat en water, bodem, natuur en landschap, wonen en materiaalgebruik, wateroverlast, droogte, dan zullen er grote stappen gezet kunnen worden met betrekking tot de duurzaamheidscriteria. Te denken valt hierbij de duurzaamheidsaspecten; klimaatneutraal ontwerpen, multifunctioneel ruimtegebruik, bijdrage aan goede waterhuishouding en klimaatadaptatie en versterking van de biodiversiteit.

Financiële dekking:

Investeringsen, naast eventuele Rijksbijdragen zullen naar alle waarschijnlijkheid gedaan moeten worden om tot een geheel allesomvattend natuur inclusief bouwconcept te komen. Te denken valt hierbij aan verschillende beleidsvelden, klimaat, biodiversiteit, grondzaken en communicatie.

Communicatie:

Sinds dit jaar zetten we vanuit klimaatadaptatie, water, duurzaamheid, groen en biodiversiteit nog meer in op het informeren en bewustzijn creëren van de urgentie van een veranderend klimaat. Voorbeelden hiervan zijn het NK tegelwippen, de Week van de Groene Tuin, Steenbreek acties en initiatieven vanuit bewoners, scholen en groene organisaties.

Vervolg:

Vanwege de complexiteit aangaande de verschillende werkvelden; klimaat, groen, regelgeving, grondbeleid, financiën en communicatie die aan de uitwerking van de uitgangspuntennotitie ten grondslag eventueel zal liggen, zullen we het vervolg integraal uitwerken en uiteindelijk borgen in de actualisatie van de welstandsnota en de update van het klimaatadaptatieplan Klimaatrobuust Dalfsen.

Bijlagen:

- Bijlage 1 Uitgangspunten notitie klimaatadaptief en natuur inclusief bouwen in de omgeving
- Bijlage 2 De handreiking decentrale regelgeving klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen, inrichten en beheren
- Bijlage 3 Landelijke maatlat factsheets en overzichtstabel
- Bijlage 4 Bouwstenenrapport landelijke maatlat

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris /algemeen directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 2023, nummer 1609;

overwegende dat actualisatie van klimaatadaptief en natuurinclusief inrichten van de omgeving nodig is onder de omgevingswet;

b e s l u i t :

De uitgangspuntennotitie klimaatadaptief en natuurinclusief inrichten van de omgeving vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 26 juni 2023.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
J. Leegwater MSc